

011-01/12-02/012
580-07/26-2012-002

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

Klasa: 011-01/2012-02/012
Urbroj: 580-07/26-12-002
Zagreb, 25. listopada 2012.

Ministarstvo gospodarstva
g. Radimir Čačić, prvi potpredsjednik Vlade RH i ministar

Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

Predmet: Ministarstvo gospodarstva

- Prijedlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o preoblikovanju Energetskog instituta Hrvoje Požar u ustanovu
- stručno mišljenje; dostavlja se

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 12. listopada 2012. zahtjev Ministarstva gospodarstva kojim se traži ocjena sukladnosti Prijedloga uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o preoblikovanju Energetskog instituta Hrvoje Požar u ustanovu (dalje: Prijedlog Uredbe) s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09).

Agencija je na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., Milivoj Maršić, dipl. oec. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 120. sjednice, održane 25. listopada 2012., u smislu članka 25. stavka 1., članka 30. točke 6. i članka 31. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09), donijela sljedeće

MIŠLJENJE

I. Temeljem izvršenog uvida u odredbe Prijedloga Uredbe, a osobito članka 3.a. kojim se Energetskom institutu Hrvoje Požar (dalje: Energetski institut) djelokrug rada određen člankom 3. Uredbe o preoblikovanju Energetskog instituta Hrvoje Požar u ustanovu («Narodne novine», broj 52/03 i 110/11; dalje: Uredba), dopunjuje poslovima pružanja Vladi Republike Hrvatske, tijelima državne uprave, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u energetskom sektoru i trgovačkim društvima koja su nositelji obveze javne usluge u energetskom sektoru, znanstvene i stručne potpore u obavljanju poslova iz njihova djelokruga odnosno njihove djelatnosti u području planiranja, analize i praćenja razvitka i poslovanja energetskog sektora na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te u području povećanja korištenja obnovljivih izvora i primjene energetske učinkovitosti u proizvodnji, prijenosu/transportu, distribuciji, opskrbi i neposrednoj potrošnji energije.

Dr. Jovanić 30.10.12.

U istom članku Prijedloga Uredbe, predlaže se da Energetski institut može obavljati i druge poslove znanstvene i stručne potpore koje mu povjeri Vlada Republike Hrvatske.

Također u svezi s tim, člankom 3.d. Prijedloga Uredbe, navodi se kako će javna tijela i pravne osobe iz članka 3.a. Prijedloga Uredbe utvrditi u pisanom zahtjevu upućenom ustanovi Energetski institut svoje potrebe za znanstvenom i stručnom potporom iz članka 3.a. Prijedloga Uredbe.

U odnosu na gore navedene odredbe iz Prijedloga Uredbe Agencija ističe kako iz postojećeg izričaja nije razvidno hoće li isključivo Energetski institut obavljati predmetnu djelatnost odnosno dodjeljuju mu se na taj način isključiva prava za obavljanje poslova iz navedene djelatnosti za navedene korisnike, niti odnosi li se navedeno na sve potrebe i sve poslove javnih tijela i pravnih osoba iz članka 3.a. Prijedloga Uredbe. Konkretno, Prijedlog Uredbe ne navodi jednoznačno mogu li pravne osobe navedene u članku 3.a. Prijedloga Uredbe, potrebe za predmetnom djelatnošću obaviti i preko drugih poduzetnika ili im to nije dopušteno. Ovo je bitno i s obzirom na činjenicu da će se uvjeti i način pružanja znanstvene i stručne potpore naknadno urediti posebnim ugovorom između javnih tijela i pravnih osoba s Energetskim institutom, kako se predlaže člankom 3.c. Prijedloga Uredbe.

U vezi s tim Agencija želi ukazati kako je, s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, poželjno omogućiti svim poduzetnicima koji ispunjavaju uvjete za obavljanje određene djelatnosti, odnosno pružanje usluge, pristup i sudjelovanje na tržištu. Ovo iz razloga kako bi se poduzetnici međusobno natjecali primarno kvalitetom, cijenom i stručnošću, što u konačnici ima korist za potrošače i tržište u cjelini.

Navedeno je posebno važno za tržišta na kojima se natječu poduzetnici koji se financiraju isključivo od obavljanja svoje registrirane djelatnosti s konkurentima koji se financiraju na više načina odnosno iz više izvora (primjerice iz fondova, zaklada, proračuna, obavljanja djelatnosti).

Pravo tržišnog natjecanja poznaje institut dodjele isključivog prava, koje, iako u posebno određenim, objektivno opravdanim slučajevima zaštite javnog odnosno posebnog gospodarskog interesa može biti opravdano ako je proporcionalno koristima koje se žele postići. Činjenica jest da to jednog poduzetnika kojemu se takvo pravo povjerava stavlja u povlaštenu položaj na tržištu i u ovom konkretnom slučaju za sve ili dio poslova navedenih u članku 3.a. Prijedloga Uredbe, a navedeno je posebno bitno imajući u vidu opseg djelatnosti iz odredbe članka 3.a. odnosno stavka 2. istog članka Prijedloga Uredbe, kojim se predlaže da Energetski institut može obavljati i druge poslove znanstvene i stručne potpore koje mu povjeri Vlada Republike Hrvatske.

U tom smislu bilo bi potrebno utvrditi mogu li jednako stručno, kvalitetno i sigurno navedene poslove obavljati i drugi poduzetnici koji djeluju ili bi mogli djelovati na tom tržištu.

Također, Agencija naglašava kako u svezi određivanja djelatnosti Energetskog instituta navedenih u članku 3.a., stavku 1., alinejama 1.-8. Prijedloga Uredbe, treba postupati s osobitom pažnjom, budući da bi Energetski institut temeljem odredaba Prijedloga Uredbe mogao obavljati poslove primjerice analize podataka o proizvodnji, prometu, opskrbi, energetskih bilanci, a istovremeno sudjelovati kao ponuditelj u drugim postupcima javnih nabava kao jedan od natjecatelja sa svojim konkurentima. Ovdje se to posebno odnosi na činjenicu da je i raspolaganje podatkom ili informacijom, jedan od oblika tržišnog natjecanja među konkurentima.

II. Uvidom u obrazloženje članka 3.c. Prijedloga Uredbe, navodi se kako Energetski institut ne postaje proračunski korisnik već se sredstva za pružanje znanstvene i stručne potpore osiguravaju na način da javna tijela i pravne osobe iz članka 3.a. Prijedloga Uredbe u svojim planovima i proračunima predvide poslove koje će povjeriti Energetskom institutu odnosno sredstva za njihovo obavljanje.

S tim u vezi, Agencija ovdje ukazuje da bi način dodjele poslova i financiranje Energetskog instituta od strane osoba iz članka 3.a. Prijedloga Uredbe, ukoliko bi sadržavao elemente državne potpore u smislu odredaba Zakona o državnim potporama («Narodne novine», broj: 140/05 i 49/11; dalje: ZDP), morao biti sukladan odredbama ZDP-a.

Agencija je predmetno mišljenje donijela isključivo s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i državnih potpora, ne ulazeći u ocjenu djelatnosti koje se povjeravaju Energetskom institutu.

S poštovanjem,

Predsjednica
za zaštitu tržišnog natjecanja

u.z.

mr. sc. Olga Spevec

